

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

Sifre Ḳodesh

‘im targumim u-ve’urim mi-meḥabrim shonim

Sefer Ba-midbar

Landau, Moses I. Landau, Moses I.

Prag, 597 [1836 oder 1837]

הכ סחניפ

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-8951

והעצר המגפה מעל בני ישראל:

(ט) ויהיו המתים במגפה ארבעה

ועשרים אלף:

(י) וידבר יהוה אל משה לאמר:

(יא) פינחם בן אלעזר בן אהרן

הכהן השויב את חמתו מעל

בני ישראל בקנאו את קנאתי

בתוכם ולא כליתי את בני

ישראל בקנאתי: (יב) לכן אמר

הנני נתן לו את בריתי שלום:

חרגום אשכנזי קמה

דיא זייכע אבגעווענדעט פאן דעו קינדערן ישראלים. (ט) דיא אין דיעוער זייכע שטארבען ווארען אן דער צאהל פיר אונד צוואנציג טויזענד.

(י) דער עוויגע רעדעטע מיט משה אונד שפראך: (יא) פינחם זאהן אלעזר, זאהן דעם פריעם טערס אהרן, האט דורך זיינען אויפער פיר מיד מינען צאָרן פאָדען קינדערן ישראלים אבגעווענדעט, אונד איזט אור זאכע, דאס איך דיא קינדער ישראל סאין מינעם אויפער ניכט אויפגעריעבען האבע; (יב) דארום פערמערע איהם: איך געבע איהם היערמיט מיי גען בונד דער גלוקעליגקייט. ער

היה

ועירא ר' קטיעא

והיה

תרגום אונקלוס

מוחנא מעל בני ישראל: (ט) והו דמיתו

במוחנא עשרין וארבעא אלפין:

(י) ומליל יי עם משה למימר: (יא) פינחם

בר אלעזר בר אהרן בהנא אחיב ית

חמתי מעל בני ישראל בדקני ית

קנאתי ביניהון ולא שציתי ית בני ישראל

בקנאתי: (יב) בכן אימר הא אנא גזר ליה

ר ש י

(יא) פינחם בן אלעזר בן אהרן הכהן.

לפי שהיו השנטיים מביים אותו הראיתם בן פטי זה שפיטם אבי אמו עגלים לע"ז והרג נשית שנט משראל לפיכך בא הכתוב וחסו חסר אהרן: בקנאו את קנאתי. נקמו את נקמתי בקלפו את הקלף שהיה לי לקלוף כל לשון קנאה הוא המתחר לנקום נקמת דבר הנפר מנט בלע"ז: (יב) את בריתי שלום. שמהל לו לברית שלום כלדם המחזיק טיבה וחנות למי

באור

מזה שלא נדגש בני נראה שאינה מהכפולים, אבל היא מוע"ז מענין הזרוע והלחיים והקבה, וחמרי שנשמות מוע"ז לא משתנה מ"הג שחמת הפ"ל לעולם, וכן במשנה קינת הנכרי וכו' לא שחמס הנכרי בסמיכות, נראה שהנפרד במלה הזאת קובה והראוי בנינים קובהה ונא בק"מ חמורת החול"ס אביו, וענינו כמו בלירי, וכמו שת"ל ואשכנזי:

(יא) בקנאו אח קנאתי, נקמו את נקמתי, בקלפו את הקלף שהיה לי לקלוף, וכל לשון קנאה הוא המתחר לנקום נקמת דבר, הנפר מנט בלע"ז, רש"י, כ"ל הנפרוט ימנט, ובל"א (חייפער), ונאור הכתוב על ידי שקנת את קנאתי בתוך בני ישראל השיב את חמתי מעליהם וגרס שלא בלתי אותם נחמתי: בקנאו, וכל הדגש שהיה לסימן הננין וכן פעמים רבות אס האות ההיא נש"א חמרי הדגש וכמו המנקאים (שמות ד' י"ט): (יב) לכן אמר, יב"ע מרגס קולר העברי, בשבוע איגר ליה וכן מתורגם בלשון אשכנזי: אח בריתי שלום, טעמו את בריתי ברית שלום כמו כסאך

המעמר

כה (יב) בריתי שלום, לשון רש"י: שמהל לו לברית שלום וכו' הנם גם דעת רש"י נראכ"ע

תרגום אשכנזי

פ י נ ח ס כה

(יג) וְהִיְתָה לוֹ וּלְזֶרְעוֹ אַחֲרָיו
בְּרִית כְּהַנֶּת עוֹלָם תַּחַת אֲשֶׁר
קָנָה לְאֱלֹהֵיו וַיִּכְפֹּר עַל-בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל: (יד) וְשֵׁם אִישׁ יִשְׂרָאֵל
הַמִּכָּה אֲשֶׁר הִכָּה אֶת-הַמְּדִינִית
זְמָרִי בֶן-סְלוּא נָשִׂיא בֵּית-אָב
לְשִׁמְעוֹנִי: (טו) וְשֵׁם הָאִשָּׁה
הַמִּכָּה הַמְּדִינִית כְּזָבִי בַת-צֹר

(יג) ער אונד זיינע נאכקאממען
זאללען דען בונד דעם עוויגען
פריסטערטהומס צום לאהנע
האבען, ווייל ער פֿיר זיינען
גאטט אייפֿער געצייגט, אונד
דיא קינדער ישראליס פֿער-
זעהנט האט. (יד) דער מאן פֿאן
ישרא, דער מיט דער מדיניטין
אומקאם, היעס זמרי זאָהן
סלוא, איין פֿאמיליענפֿירשט
אויס דעם שטאטמע שמעון;
(טו) אונד דיא מדיניטישע
פֿרויא, דיא אומקאם, היעס כובי
טן כֿטער צור, דער אויך איין

ראש

פֿא

תרגום אונקלוס

ר ש י

יְת קִימֵי שְׁלָם: (יג) וְחָהִי לִיה וּלְבָנָוּהִי
בְּתַרְוָהִי קִיָּם כְּרֵוּנַח עֲלָם חֲלָף דִּי קְנִי
קָדָם אֱלֹהֵיהּ וּבְשָׂר עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
(יד) וְשׁוֹם גְּבָרָא בֵּר יִשְׂרָאֵל קְטִילָא דִּי
אַחְקִטִּיל עִם מְדִינִיתָא זְמָרִי בֵּר סְלוּא רַב
בֵּית אָבָא לְבֵית שְׁמֵעוֹן: (טו) וְשׁוֹם אַחְתָּא
דְּאַחְקִטִּילַת מְדִינִיתָא כְּזָבִי בַת צֹר רִישׁ

למי שעושה עמו טובה אף כאן פירש לו
הקנ"ה שלומותיו: (יג) והיה ליה ולבניו
זאת: ברית כהנת עולם. שאף על פי שכבר
נתנה כהונה לזרעו של אהרן לא נתנה אלא
לאהרן ולבניו שנמשחו עמו ולתולדותיהם
שיולידו אחר המשחוח אבל פנחס שנולד
קידם לכן ולא נמשח לא נאל לכלל כהונה
עד כאן וכן שנינו בזנאים לא נחכסן פוחם
עד שהרגו לזמרי: לאלהיו- בשביל אלהיו
כמו המקנא אהה לי (נמדבר י"א) וקנאתי
לכיון (זכריה א') בשביל ליון: (יד) ושם איש
ישראל וגו'. במקום שיחם את הלדיק לשנת

אומי

ייחם את הרשע לגנאי: נשיא בית אב לשמעון. ד"א
להודיע שנתו של פינחס שאף על פי שזה היה נשיא לא מנע את עבדו מלקנא לחילול השם לנך
הודיעך הכתוב מי הוא המינה: (טו) ושם האשה המוכה וגו'. להודיעך שגאחן של מדינים שהסקינו
נת

ב א ו ר

כסאך אלהים, ורבים בן, (ראנ"ע), ירנה בזה לפי שלא יתכן הכנוי במלה הסמוכה לאתריה,
לכן אמר שיחסר הנסמך, והיותו נראה שגמלת שלום היא תואר הפעל כנזכר פעמים רבות,
ושעורו הנני נותן לו את בריתי כנתינה המשלמת ומאשרת את מקבליה: (יג) והיתה לו, בריתי
זאת ברית כהונת עולם, (רש"י), ודעת ראנ"ע שהן שתי הנטחות האחת כמה שנתן לו ברית
שלום, פירש שלא יגור מאחזי זמרי בני הים נשיא בית אב, ושברו שתהיה לו ולזרעו אחריו ברית
כהונת עולם: אשר קנא לאלהיו, בשביל אלהיו כמו קנאתי לכיון (זכריה א' ב'), וקנאתי לשם
קדשי (יחזקאל ל"ט כ"ה): (יד) אשר הכה את המדינות, עם המדינות: נשיא בית אב,
נשיא

ה מ ע ר

כראנ"ע שיחסר הנסמך ברית, אך הוסיף עוד לז"ד לברית להשליש המאמר, שנותן לו בריתו
שתהיה לברית שלום. ואמר עוד: "אף כאן פירש לו שלמותו" והוא מה שאמר נפסקו הנא:
והיתה לו וגו' ברית כהנת עולם (עיין במורסי).

ראש אמות בית-אב במדין הוא:

(טו) וידבר יהוה אל-משה לאמר: (יז) צרור את-המדינים והכיתם אותם: (יח) כי צררים הם לכם בנבליהם אשר-נבלו לכם על-דבר-פעור ועל-דבר כזבי בת-נשיא מדין אחתם המכה ביום-המגפה על-דבר-פעור: (יט) ויהי אחרי המגפה*

פסקא באמצע פסוק

ויאמר

תרגום אשכנזי קמו

פלאיליען. הויפט אונטער דען פעלקערשאפטען צו מדין וואר. (כז) דער עוויגע רעדעטע היע רויף מיט משה, אונד שפראך: (יז) איכט פיינדועלינקייט געגען דיא מדינים אויס, אונד שלא-געט זיא: (יח) דען זיא האבען פיינדועלינגעגען אייך געהאנג רעלט, אינדעם זיא אייך מיט הינטערליסט נאכגעשטעללעט האבען דורך דען אבנאטט פעור אונד דורך איהרע שוועסטער כזבי, דיא טאכטער דעם מדינישען פירשטען, דיא אים טאגע דער זייצע וועגען פעור'ס אומגעקאממען איזט. (יט) עס וואר נאך דער זייצע, אלס

ר ש י

בת מלך לזנות כדי להחטיא את ישראל: ראש אומות. אחד מממשות מלכי מדין את איו ואת רקס ואת לור וגומר (במדבר ל"א) הוא היה חשיב מנולס שנאמר ראש אומות ולפי שנהג בזיון בעלמו להפקיר בתו מנאח שלישי: בית אב. ממשות נתי אנות היו למדין עיפה ועיפר ותנוך ואנידע ואלדעה וזה היה מלך לאחד מהם: (יז) צרור. כמו זכור שמור לשון סוה עליכם לאייב אותם: (יח) כי צוררים הם לכם וגו'. על דבר פעור שהפקירו בנותיהם לזנות כדי להטעותכם אתר פעור ואת מואב לא לזה להשמיד מפני רוח שהיתה עתידה לכא' מהם כדאמרין בבבא קמא: ויהי אחרי המגפה וגומר. משל לרועה שנכנסו זאבים לחוך עדרו והרגו בהן והוא מונה אותן לידע מנין הנותרות. ד"א כשילאו ממלרים וגמסרו למשה נמסרו לו במנין עכשיו שקרב למות. ולהחזיר לאנו מחזיקין במנין:

(ב) לבית

תרגום אונקלוס

אומי בית אבא במדין דהוא: (כז) ומליל יי עם משה למימר: (יז) אעיק ית מדינאי וחקטלון יתהון: (יח) ארי מעיקין אנון לכון בנבליהון די נבילו לכון על עיסק פעור ועל עיסק כזבי בת רבא דמדין אחתהון דאחקטילת ביומא דמוחנא על עיסק פעור: (יט) ויהוה בתר מוחנא

ואמר

מואב לא לזה להשמיד מפני רוח שהיתה עתידה לכא' מהם כדאמרין בבבא קמא: ויהי אחרי המגפה וגומר. משל לרועה שנכנסו זאבים לחוך עדרו והרגו בהן והוא מונה אותן לידע מנין הנותרות. ד"א כשילאו ממלרים וגמסרו למשה נמסרו לו במנין עכשיו שקרב למות. ולהחזיר לאנו מחזיקין במנין:

ב א ו ר

נשא על אחד מחמשת נתי אבות שהיו לשנט שמעון, ונשא השבע היה ראש על כל נתי האבות, ולכן נקרא ראש לבית אבותיו: (טו) ראש אבות, ראש על משפחה אחת מחמשת המשפחות אשר למדין. כאשר יבאר באמרו בית אב במדין, ונקרא כל אחד מהם בשם מלך, כמ"ש ואת מלכי מדין וגומר את איו ואת רקס ואת לור וגומר (להלן ל"א ח'): (יז) צרור את המדינים, אתר שנתן שר טוב לנדיק לזה להפרע מן הרשעים: צרור, מקור במקום כווי, כמו שמור זכור: (יח) בנבליהם, ענינו מחשבה רעה ומרמה, כמו ויתנבלו אותו (בראשית ל"ו י"ח) כי בתחבולות ערמה בקצו להדיחכם מעל ה' להחמד לנעל פעור ועל דבר כזבי אמותם:

ויאמר